

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.V.37.728/2024/4.
A tanács tagjai: Dr. Márton Gizella tanácselnök
Dr. Demjén Péter előadó bíró
Dr. Darák Péter bíró
Ságiné dr. Márkus Anett bíró
Dr. Stefancsik Márta bíró
A felperes: felperes1
(cím1)
A felperes képviselője: Dr. Horváth M. Gábor Ügyvédi Iroda
(eljáró ügyvéd: jogi képviselő1
cím2)
Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala
(cím3)
Az alperes képviselője: Dr. Cziráky Gábor kamarai jogtanácsos
A per tárgya: földvédelmi tárgyú közigazgatási jogvita
A felülvizsgálati kérelemmel élő fél: az alperes
A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Törvényszék
111.K.704.601/2022/7. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 111.K.704.601/2022/7. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségét 15.240 (tizenötezer-kétszáznegyven) forintban, az alperesét 12.000 (tizenkétezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás és az ügy előzménye

[1] A felperes több ingatlant magában foglaló termőföld területen golfpályát alakított ki, amelynek alapterülete (a továbbiakban: terület I.) összesen 210119 m²; ez nem teljesen összefüggő, és csak részben igazodik az egyes ingatlanok ingatlan-nyilvántartási határaihoz, továbbá közbeékelődnek utak, csatorna, mocsár, tó és nádasok (2018. április 12-én készült helyszínrajz szerint). A golfpályán elszórtan elhelyezkedő bunkerek, greenek, elütők, épület és út (a továbbiakban együtt: terület II.) vannak, összesen 10415 m²-nyi területen (15150/2020. ügyiratszámú mérési vázlat és mérési táblázat alapján). A golfpályával érintett a tárgyi, helységi ... kerület helyrajzi számú helyrajzi számú szántó művelési ágú ingatlan is; ezen belül helyezkedik el a terület II.-nek a 362 m² nagyságú része (a továbbiakban: terület III.).

[2] Termőföld engedély nélküli más célú hasznosítása okán a Budapest Főváros Kormányhivatal XI. kerületi Hivatala, mint elsőfokú ingatlanügyi hatóság 2018. március 29-én hivatalból földvédelmi eljárást indított a terület I.-re (a továbbiakban: alapeljárás), végzésével a felperest talajvédelmi terv készítésére kötelezte. Majd a kötelezettség teljesítésének elmulasztása miatt – a másodfokú hatóság által helybenhagyott – végzésével a felperest eljárási bírság megfizetésére kötelezte. E döntéseket a jogelőd elsőfokú bíróság, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 37.K.31.494/2019/15. számú ítéletével (a továbbiakban: Első ítélet) az eljárási bírság tárgyú végzéseket megsemmisítette, és az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárás lefolytatására kötelezte, többek között előírva az érintett ingatlanok helyrajzi számonként történő vizsgálatát és azt, hogy az eljárást meg kell szüntetni, amennyiben a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tfv.) 16/B. § (1) bekezdése szerinti feltételek megvalósultak.

[3] Az egyfokúvá vált eljárásban az alperes a 2020. november 6-án kelt 15150/1/2020. számú végzésével értesítette az érintetteket arról, hogy bizonyítási eljárást folytat le (a továbbiakban: első megismételt eljárás) a terület I. vonatkozásában. A 15001/2/2021. számú egybefoglalt döntésében – a per szempontjából lényeges – I. számú végzésével a tíz évnél régebben történt építési beruházásra tekintettel, a Tfv. 16/B. § (1) bekezdésére hivatkozással a terület II. esetében az eljárást megszüntette. A felperes keresetlevele folytán eljáró Fővárosi Törvényszék, mint elsőfokú bíróság a 111.K.702.754/2021/11. számú ítéletével (a továbbiakban: Második ítélet) az I. számú végzést megsemmisítette, és az alperest e körben új eljárás lefolytatására kötelezte, megállapítva többek között, hogy az alperes a korábbi perben született döntés ellenére nem rendelt el új eljárást, hanem csak bizonyítási eljárást folytatott le. Az alperes a bizonyítás eredményeként azt állapította meg, hogy a termőföld engedély nélküli más célú hasznosítása megvalósult, azonban e jogsértés miatti jogkövetkezményeket, valamint a Tfv. 16/B. § (1) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén az eljárás megszüntetését csak földvédelmi eljárásban alkalmazhatja. A Tfv. 16/B. § (1) bekezdés szerinti eljárás megszüntetésre ezért csak megindított földvédelmi eljárásban kerülhetett volna

sor. Az új eljárásra előírta a termőföld védelmi eljárás megindítását és abban az eljárásban a szükséges jogkövetkezmények alkalmazását.

[4] Az alperes a 2021. december 9-én meghozott végzésével – a földterületek helyrajzi száma alapján külön-külön ügyszámon lefolytatottan – földvédelmi eljárást indított az érintett értesítésével (továbbiakban: második megismételt eljárás) az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 104. § (1) bekezdés b) pontja alapján.

[5] A jelen per tárgyát képező terület III.-ra a 15057/4/2022. számú határozatával (a továbbiakban: alperesi határozat) – per szempontjából lényeges – I. részében elrendelte az ingatlan-nyilvántartásban szereplő művelési ágban és minőségi osztályban az eredeti állapot helyreállítását a határozat kézhezvételétől számított 90 napon belül. Indokolásában – utalva a termőföld Tfv. 2. § 19. pontjában írt fogalmára, a mezőgazdasági hasznosításra alkalmatlanná vált termőföld Tfv. 2. § 14. pontjában írt meghatározására – megállapította, hogy megvalósult a termőföld más célú hasznosítása {Tfv. 9. § (1) bekezdése, 16. § (1) bekezdés a) pontja}, amelyhez a felperes engedéllyel nem rendelkezett a Tfv. 10. § (1) bekezdésében írt előírás ellenére. A termőföld igénybevevője a felperes {Tfv. 2. § 8. pontja}, ezért őt kellett kötelezni a termőföld eredeti állapotba történő helyreállítására a Tfv. 16. § (11) bekezdése alapján.

A keresetlevél, a mintaperré alakítás és a védirat

[6] Az érintett ingatlanok helyrajzi számai alapján külön-külön hozott alperesi döntéseket a felperes egy keresetlevélben támadta. Az elsőfokú bíróság az ügyek elkülönítéséről döntött, majd a 111.K.702.171/2022. számú ügy mintaperré alakítása után a jelen ügy tárgyát képező, 15057/4/2022. számú határozat jogszerűségének vizsgálatára vonatkozó pert a mintaperre felfüggesztette, és azt követően folytatta, hogy a mintaper a 111.K.702.171/2022/13. számú ítélet meghozatalával jogerősen lezárult. A mintaperben hozott ítéletével a törvényszék az alperesnek – abban a perben támadott – határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Az új eljárásra többek között előírta, hogy alperes a Tfv. 16/B. § (1) bekezdésében írt eljárás megszüntetés feltételeinek vizsgálatát nem mellőzheti azon indokból, hogy a szabály már hatályon kívül helyezésre került.

[7] A tárgyi ügyben a felperes az alperesi határozat ellen előterjesztett keresetlevelében a határozat megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Az eljárásjogi jogszabálysértésekre való hivatkozása körében tételesen megjelölte a megsértett jogszabályi rendelkezéseket. Ezen túlmenően sérelmezte, hogy az alperes annak ellenére nem szüntette meg az eljárását, hogy a golfpálya már több mint 10 éve létesült, mely körülmény a korábbi eljárásokban igazolást nyert. Álláspontja szerint az alperesnek a 2018. évben megindult eljárásban érvényes és hatályos jogszabályi rendelkezések alapján kellett volna eljárnia, így a 10 éven túli végleges igénybevétel kérdését vizsgálnia kellett volna.

[8] Az alperes a védiratában a kereset elutasítására tett indítványt. A per során úgy nyilatkozott az eljárás megszüntetésével (Tfvt. 16/B. § (1) bekezdése alkalmazhatóságával) kapcsolatban, hogy a korábban erre alapítottan meghozott döntését a felperes megtámadta, az a bíróság által megsemmisítésre került. Az ezt követően indult megismételt eljárásban már nem alkalmazhatta a Tfvt. 16/B. § (1) bekezdését, mert az 2021. június 5-én hatályon kívül helyezésre került.

A jogerős ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság a jogerős ítéletével (a továbbiakban: Támadott ítélet) az alperesi határozatot megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Indokolásában megállapította, hogy a jelen per a 111.K.702.171/2022. számon folyt mintaperrel jog- és ténybelileg azonos; a keresetlevél és a védirat megegyezik a mintaperével, a felek új bizonyítékra nem hivatkoztak, bizonyítási indítványuk nem volt, és nem történt keresetváltoztatás sem, ezért a mintaperben hozott ítélethez kötve van.

[10] A felperes – tételes jogszabályi rendelkezéssel megjelölt – eljárásjogi jogszabálysértésekre vonatkozó kereseti hivatkozásait alaptalannak találta, ugyanakkor az eljárás megszüntetésének mellőzésére vonatkozó felperesi érvelés alapján vizsgálódva a Tfvt. 16/B. § (1) bekezdés alkalmazásának mellőzését jogszabálysértőnek minősítette a következő érveléssel: Levezette, hogy az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi LX. törvény 61. § f) pontja hatályon kívül helyezte a Tfvt. 16/B. §-át; a 142. § (1) bekezdésre figyelemmel pedig a hatályvesztés napja 2021. június 5. napja. A hatósági eljárásokban főszabályként a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 15. § (2) bekezdés a) pontja alapján az eljárás megindulásakor hatályos anyagi jogi szabályt kell alkalmazni. A megismételt eljárások, az Ákr. 104. § (1) bekezdés b) pontját alapul véve, nem az alapeljárás folyamatban létének meghosszabbodását eredményezik, hanem új eljárások megindulását feltételezik. A megismételt eljárásokban az alapeljárásban elkövetett jogsértés orvoslására kerül sor, ezért az alkalmazandó anyagi jog – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – ugyanaz lesz, mint az alapeljárásban. A Tfvt. 16/B. §-át hatályon kívül helyező szabály nem rendelkezik arról, hogy a megismételt eljárásokban is alkalmazni lehetne, így jogszerűtlen volt a Tfvt. 16/B. § alkalmazásának mellőzése. Az előzményi bírósági ítélet (111.K.702.754/2021/11.) kifejezetten a Tfvt. 16/B. § szerinti hatósági intézkedésről foglalt állást, az ez alapján indult második megismételt eljárásban a Tfvt. 16/B. § (1) bekezdésében foglalt feltételek vizsgálatának elmaradása az alperes határozatának a semmisségét eredményezi. Megállapította ugyanakkor, hogy utólagos hozzájáruláshoz szükséges nyilatkozatok figyelembevételével, indokolás teljességével kapcsolatos felperesi érvek perbeli felülvizsgálata időelőtti, mert a Tfvt. 16/B. § (1) bekezdésében írt megszüntetési feltételek vizsgálata mindezt megelőzi.

[11] Előírta az új eljárásra, hogy az alperes a Tfvt. 16/B. § (1) bekezdésében írt eljárás megszüntetés feltételeinek vizsgálatát nem mellőzheti azon indokból, hogy a szabály már hatályon kívül helyezésre került. Köteles betartani a bírósági ítéletekben foglalt iránymutatásokat.

A felülvizsgálati kérelem

[12] Az alperes a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyet a mintaperben hozott döntésre figyelemmel módosított és abban a Támadott ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

[13] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem megfelelően állapította meg a per tárgyát, hogy miben kell döntést hoznia. Annak ellenére, hogy a felperes a keresetlevelében a Tfv. 16/B. §-t nem jelölte meg megsértett jogszabályként – csak arra utalt, hogy az eljárást meg kellett volna szüntetni –, a törvényszék ezt mégis vizsgálta, tévesen jutva arra következtetésre, hogy a már hatályon kívül helyezett Tfv. 16/B. § alkalmazásának lett volna helye a második megismételt eljárásban. A bíróság a kereseten túlterjeszkedett, megsértve ezzel a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 37. § (1) bekezdés f) pontját, 46. § (4) bekezdését.

[14] Hangsúlyozta, hogy az ítélet [12], [15]-[18] bekezdései megismételt eljárásnak tekintik az új eljárást, ugyanakkor a korábbi ítélet szerinti kötelezés új eljárás lefolytatására szólt, amelynek pedig eleget tett. A Kp. 86. § (4) bekezdése, 89. § (1) bekezdés b) pontja nem azonos szóhasználattal él. Kiemelte, hogy új eljárást indított, hivatalból indította meg a földvédelmi eljárást. A bíróság iránymutatása köti, ha az ellentétes a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontjában írtakkal, úgy az végrehajthatatlan. Az új eljárást az eljárás megindításakor hatályos jogszabályok szerint kellett lefolytatnia, az elsőfokú bíróság mégis ezzel ellentétes eljárásrend alkalmazására kötelezte.

A felülvizsgálati ellenkérelem

[15] A felperes a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság korábbi ítéletei új eljárásra kötelezték az alperest. Az eljárás megszüntetésének mellőzése kapcsán a jogszabálysértést a keresetlevelében körülírta, ezért a Tfv. 16/B. § megjelölésének hiánya és a bíróságnak az e jogszabályhely alapján való döntéshozatala nem teszi az ítéletet jogsértővé.

A Kúria intézkedései, a mintaperré alakítás

[16] A Kúria jelen tanácsa előtt a Kfv.V.37.355/2023. számon lajstromozott ügyben az eljáró tanács a jogegység érdekében a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján az előzetes döntéshozatali indítványt terjesztett elő, mert jogkérdésben el kívánt térni a Kúria – Kp. 33. §-ának értelmezésén alapuló – Kfv.II.37.471/2019/11., Kfv.II.37.472/2019/8., Kfv.37.473/2019/9. és Kfv.II.37.481/2019/9. számú, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett határozataitól. A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa által 2024. május 6-án hozott 7/2024. számú Jogegységi határozat (Jpe.IV.60.056/2023/11. szám) 1. pontja értelmében a mintaperben, alsóbb bírósági szinten hozott ítélet a Kúriát nem köti, vagyis a felülvizsgálattal nem támadott mintaperben hozott ítélettől a Kúria eltérhet az annak alapján hozott ítéletek jogszerűségének vizsgálatára irányuló felülvizsgálati eljárásban. A 2.

pontja értelmében a Kúria K.V. ítélkező tanácsa a BHGY-ban közzétett Kfv.37.471/2019/11. számú ítélet indokolásának [48] bekezdésében foglalt jogértelmezéstől eltérhet, az és a hasonló jogértelmezést tartalmazó határozatok a továbbiakban kötelező erejüként nem hivatkozhatók.

[17] A Kúria jelen tanácsa a tárgyi ügyet új perszámon, a Kfv.V.37.445/2024. számon mintaperként bírálta el, a mintaperben Kfv.V.37.445/2024/4. számon érdemi döntést hozott. Ezt követően a mintaperre felfüggesztett jelen ügyben az eljárást folytatta, a feleket tájékoztatta arról, hogy az ügyet a mintaper szerint bírálja el.

A Kúria döntése és jogi indokai

[18] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

[19] A felülvizsgálati eljárásban a Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 115. § (2) bekezdése, 108. § (1) bekezdése értelmében csak a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályok körében vizsgálhatja felül [KGD2002. 262.]. A Kúria az eljárásban nem a kereset ismételt elbírálását, illetve a közigazgatási döntés ismételt felülbírálatát végzi, ezért nincs helye bizonyítás felvételének, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján vizsgálja, hogy a jogerős ítélet megfelel-e a kérelemben megjelölt jogszabályoknak [Kp. 120. § (5) bekezdés].

[20] A mindenkori alperesi döntés megsemmisítését és új eljárás lefolytatására kötelezést tartalmazó jogerős ítéletekre tekintettel – melyek ellen egyik fél sem nyújtott be felülvizsgálati kérelmet és ezért „bebetonozódtak” – az alperesnek megismételt eljárást kellett lefolytatnia (első megismételt eljárás és második megismételt eljárás).

[21] Az alperes ezzel összefüggésben azt emelte ki, hogy amennyiben valamely ítéletben a bíróság az ítélet rendelkező részében „új eljárásra” kötelezi a közigazgatási szervet, akkor a kötelezés nem „megismételt eljárás” lefolytatására szól; a Kp. 86. § (4) bekezdése rendelkezik a megismételt eljárásról és csak e jogszabályhely szerinti új eljárás vagy új cselekmény lefolytatására kötelezés esetén kell megismételt eljárásban végrehajtani a bírósági kötelezést; egyébként is a hivatalbóli eljárásoknál mindig az eljárás megindításakor hatályos jogszabályt kell alkalmazni. A Kúria ezzel szemben hangsúlyozza – miként arra a felperes is helytállóan hivatkozott a felülvizsgálati ellenkérelmében –, hogy a „megismételt eljárás” tartalmi szempontból ugyanazt jelenti, mint az „új eljárás”, a kettő egymással párhuzamos. A megkülönböztetés inkább annak tudható be a Kp. szabályozását illetően, hogy miután egyértelműsíti a jogszabály a két kifejezés azonos tartalmát, az új eljárás kifejezést akkor használja, ha azt a bíróság szemszögéből szabályozza, a megismételt eljárást pedig akkor, amikor a közigazgatási szerv nézőpontjából tekint erre a jogkövetkezményre (vagyis, ami a bíróság szempontjából új eljárás lefolytatására kötelezés, az a közigazgatási szerv oldalán megismételt eljárást eredményez). A Kp. a „megismételt eljárás” kifejezést tehát a Kp. 86. § (4) bekezdésében az „új eljárás” megfelelőjeként vezeti be {„A bíróság a közigazgatási szervnek határozott, a megállapított jogsértés orvoslásának valamennyi lényeges pontjára

kiterjedő iránymutatást ad az ítéletben elrendelt új eljárás (a továbbiakban: megismételt eljárás) lefolytatására vagy cselekmény megvalósítására vonatkozóan.”}. A későbbiekben az új eljárás szóhasználatot alkalmazza többek között a keresetnek helyt adó ítélet esetében a Kp. a 89. § (1) bekezdés b) pontjában, a felülvizsgálati határozat körében a 121. § (1) bekezdés utolsó mondatában, a perújításnál a 122. § (4) bekezdésében, és a XXVI. fejezetben (Az új eljárásra kötelező és a mulasztási ítélet teljesítésének kikényszerítésére irányuló eljárás esetében). Míg a következő jogszabályhelyeken utal a megismételt eljárásra: a megváltoztatás körében a 90. § (2) bekezdésében, a határozatok teljesítésénél a 97. § (3)-(4) bekezdésében, valamint a perújításnál a 122. § (4) bekezdésében. Ez utóbbi jogszabályhely – melyben mindkét kifejezés megtalálható – mutatja a szóhasználat szerinti megkülönböztetést, és azt is, hogy a kettő jogintézmény tartalmilag ugyanazt jelenti {„Ha a közigazgatási szervet új eljárásra utasító jogerős bírósági ítélet ellen a fél perújítási kérelmet terjesztett elő, a perújítási eljárás megindításáról az elsőfokú bíróság értesíti az új eljárásra kötelezett közigazgatási szervet, amely a megismételt eljárást a bíróság ilyen irányú kezdeményezése esetén felfüggeszti, egyébként felfüggesztheti.”}.

[22] A jelen ügyben a fentiek alapján megállapítható, hogy a tárgyi per előzményeként a bíróság a 111.K.702.754/2021/11. számú ítéletével (Második ítélet) a már hivatkozott alperesi végzést megsemmisítette, és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte, amely az előzőek értelmében az alperesre nézve megismételt eljárásra kötelezést jelentett. E körben tehát az alperesi érvelés téves volt a két kifejezés eltérő tartalmára vonatkozóan.

[23] A Tfv.-nek a 2021. június 5-ig hatályos 16/B. § (1) bekezdése úgy rendelkezett, hogy az ingatlanügyi hatóság a termőföld engedély nélküli más célú hasznosítása miatt indult eljárást megszünteti, ha a 16. § (1) bekezdésében foglalt valamelyik eset építési beruházás megvalósítását eredményezte és az 10 éve bekövetkezett.

[24] Az alperes a Tfv. 16/B. §-ának jogsértő mellőzését megállapító tárgyi ítélettel szemben arra is hivatkozott – azon túl, miszerint a keresetlevél e jogszabályhely tételes megjelölését nem tartalmazta –, hogy a hivatalbóli közigazgatási eljárásoknál mindig az eljárás megindításakor hatályos jogszabályt kell alkalmazni. A felülvizsgálati kérelme e vonatkozásban – az eljárás megindításakor hatályos eljárásjogi szabály alkalmazása tekintetében – alapos volt a következőkre figyelemmel.

[25] A Kúria megjegyzi, hogy az elsőfokú bíróság semmisséget állapított meg, amikor kimondta, hogy a Tfv. 16/B. § (1) bekezdésében foglalt feltételek vizsgálatának elmaradása az alperes határozatának a semmisségét eredményezte, és – bár indoklásában erre nem tért ki – a Kp. 85. § (3) bekezdésének a) pontjából eredően a semmisségi okot hivatalból kellett figyelembe vennie, tehát a keresetlevél tételes jogi hivatkozása nélkül is meghozhatta ezt a döntést. Ugyanakkor a Kúria megállapította, hogy ellentétben a jogerős ítéletben foglalt levezetéssel, nem követett el jogsértést az alperes, amikor a határozatában nem vizsgálta a Tfv. 16/B. § (1) bekezdésében foglalt feltételeket, ugyanis ez a jogszabályhely már nem volt hatályban a második megismételt eljárás során. Helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy a hivatalból indított földvédelmi eljárásban az eljárás megindításakor hatályos - eljárásjogi - jogszabályt kellett alkalmaznia. A Tfv. 16/B. § (1) bekezdése eljárási szabályt foglalt magában, és az eljárási szabályok sajátossága, hogy mindig az akkor hatályos eljárási szabályt kell alkalmazni, amikor az adott eljárás megindul. A jelen esetben a tárgyi földvédelmi eljárás megindulásának 2021. december 9-i időpontjában hatályos eljárási szabály(ok) alkalmazása merülhetett csak fel, és nem minősült ilyennek a Tfv. 16/B. § (1) bekezdése, mert azt a jogalkotó 2021. június 5. napjával hatályon kívül helyezte. Az elsőfokú bíróság ugyan megfelelően jelölte meg a 2021. évi LX. törvény 61. § f) pontját (mint amely rendelkezés

hatályon kívül helyezte a Tfv. 16/B. §-át), és a 142. § (1) bekezdését (amelyre tekintettel a hatályvesztés napja 2021. június 5. napja), de a Jat. előírásait tévesen értelmezve helytelen jogi következtetésre jutott, amikor úgy foglalt állást, hogy a Tfv. 16/B. § (1) bekezdésének mellőzése jogsértő volt. A kúriai joggyakorlat egységes az eljárási szabály módosításával összefüggő időbeli hatály értelmezését illetően. Miként azt a Kúria a KGD2014. 31. számon közzétett eseti döntésében megállapította: a Jat. 15. § (1) és (2) bekezdésében a jogszabályváltozással kapcsolatosan a jogalkotó – a korábbi elméleti álláspontokat deklarálva – különbséget tesz az anyagi és eljárási szabályok változása között; eszerint – ha a módosító jogszabály nem rendelkezik a folyamatban lévő ügyeket illetően – az anyagi viszonyokra a korábbi jogi szabályozást, az eljárási viszonyokra a megkezdett eljárási cselekmény befejezéséig a régit, a következőkre már az új szabályozást kell alkalmazni.

[26] Mindezek alapján a jogerős ítélet az ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő volt, az elsőfokú bíróságnak elsődlegesen azt kellett volna megállapítania, hogy a 2021. december 9-ével megindult megismételt eljárásban a Tfv. 16/B. § (1) bekezdése szerinti eljárás megszüntetésnek nem volt helye.

[27] A fentiek alapján a Kúria a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontját alkalmazva a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[28] Az új eljárás során az elsőfokú bíróságnak a Kúria jelen végzésének figyelembevételével ismételten döntenie kell a keresetről azzal, hogy az alperesi határozat jogszerűségét a 2021. december 9-én megindult földvédelmi eljárás során hatályos jogszabályok alapján kell vizsgálnia, ezért azon az alapon nem állapíthat meg jogsértést, hogy az alperes a Tfv. 16/B. § (1) bekezdése szerinti megszüntetés esetét mellőzte.

A döntés elvi tartalma

[29] *Az eljárási szabályok sajátossága, hogy a közigazgatási szervnek az adott eljárás megindulásakor hatályos eljárási szabályok alapján kell eljárnia, ezért a megismételt eljárásban, hivatalból lefolytatott földvédelmi eljárásban az annak megindulásakor már hatályon kívül helyezett rendelkezés – a jelen esetben a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (Tfv.) 2021. június 5-ig hatályos 16/B. § (1) bekezdése szerinti megszüntetést előíró szabály a 10 évnél régebbi építési beruházások esetén – nem alkalmazható.*

Záró rész

[30] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán irányadó 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson határozott, figyelemmel arra, hogy a felperes tárgyalás tartását kérte.

[31] A Kúriának a Kp. 115. § (2) bekezdése és 110. § (3) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltség megállapításáról kellett rendelkeznie, annak viseléséről az elsőfokú bíróság dönt. A Kúria figyelembe vette a mintaperben tett nyilatkozatokat a perköltség tekintetében. Az alperes a felülvizsgálati kérelem elkészítése címén 4 munkaóra, a felperes a felülvizsgálati ellenkérelem elkészítése címén szintén 4 munkaóra felszámításával kérte a munkadíja megállapítását azzal, hogy áfa-körbe tartozik. A Kúria a felszámított munkaórák alapján a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése és (5) bekezdése alapján állapította meg az alperes és a felperes felülvizsgálati perköltségét a rendelkező rész szerint.

[32] A Kúria végzése ellen a további felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja kizárja.

Budapest, 2024. december 12.

dr. Márton Gizella sk.
a tanács elnöke

dr. Demjén Péter sk.
előadó bíró

dr. Darák Péter sk.
bíró

Ságiné dr. Márkus Anett sk.
bíró

dr. Stefancsik Márta sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő